

Sygn. akt IV Ka 1079/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Grebla

Sędziowie: SSO Elżbieta Jabłońska-Malik

SSR del. Agnieszka Anioł (spr.)

Protokolant: st. prot. Teresa Orlik

przy udziale Zbigniewa Grzesika Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2014 roku, sprawy

K. K. (1)

oskarżonej o przestępstwo z art. 286 § 1 kk

K. K. (2)

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie

z dnia 20 czerwca 2013r. sygn. akt IX K 1043/12/K

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną i zasądza od oskarżyciela posiłkowego G. F. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem opłaty za postępowanie odwoławcze.

SSO Elżbieta Jabłońska-Malik SSO Tomasz Grebla SSR Agnieszka Anioł

Sygn. akt IV Ka 1079/13

UZASADNIENIE

K. i K. małżonkowie K. stanęli przed Sądem pod zarzutem tego, że:

1. w dniu 20 kwietnia 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili G. F. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 9 139, 50 zł poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

2. w dniu 06 czerwca 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili G. F. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 10 365 zł poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

3. w dniu 30 czerwca 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili G. F. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 3 108, 16 zł poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

4. w dniu 04 sierpnia 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili wspólników (...) s.c. A. M., B. M. i S. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 7 384, 25 zł poprzez wprowadzenie w błąd S. M. co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

5. w dniu 14 września 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili wspólników (...) s.c. A. K. i W. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 1 072, 40 zł poprzez wprowadzenie w błąd A. K. co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

6. w dniu 14 października 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili S. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 854 zł poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

7. w dniu 26 października 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili Z. D. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 3 053, 98 zł poprzez wprowadzenie go w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

8. w dniu 30 października 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili wspólników (...) s.c. B. F. i M. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 6 108, 22 zł poprzez wprowadzenie M. B. w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.,

9. w dniu 10 grudnia 2009 roku w K. działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili wspólników (...) s.c. B. F. i M. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wartości 732 zł poprzez wprowadzenie M. B. w błąd, co do zamiaru i możliwości wywiązania się z zobowiązania zapłaty wynagrodzenia za wykonaną usługę transportową, tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 20 czerwca 2013 roku (sygn. akt IX K 1043/12/K) Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie:

I. na zasadzie art. 414 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. uniewinnił oskarżonych K. K. (1) i K. K. (2) od zarzucanych im czynów,

II. na zasadzie art. 632 pkt. 2 k.p.k. i § 14 ust. 2 pkt. 3 w zw. z § 16 i § 17 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, obciążając kosztami sądowymi Skarb Państwa zasądził od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonych K. K. (1) i K. K. (2) kwoty po 2 184 zł tytułem kosztów ustanowienia obrońcy.

Powyższy wyrok zaskarżył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego G. F. w całości na niekorzyść oskarżonych i wyrokowi temu zarzucił w zakresie czynów przypisanych oskarżonym w pkt. I, II i III wyroku błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegających na przyjęciu, że w zachowaniach oskarżonych K. K. (1) i K. K. (2) brak było znamion zarzucanych im czynów zabronionych, co w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia ich od zarzutów aktu oskarżenia.

W konsekwencji pełnomocnik wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uznanie oskarżonych za winnych przypisanych im w pkt. I, II i III czynów, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie.

SĄD ODWOŁAWCZY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE

Na wstępnie należy zaznaczyć, iż skarżący reprezentuje tylko oskarżyciela G. F., tak więc mimo, że zaskarżył wyrok w całości (z racji konstrukcji wyrzeczenia w części dyspozytywnej) w konsekwencji domaga się orzeczenia go satysfakcjonującego odnośnie czynów zarzuconych w pkt. 1, 2 i 3 aktu oskarżenia. Poza tym zgodnie z art. 454 § 1 k.p.k. Sąd Odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji, tak więc wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i uznanie oskarżonych za winnych przypisanych im czynów w pkt. I, II i III na uwzględnienie nie zasługuje, stoją bowiem temu na przeszkodzie względy procesowe.

Poza tym analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, iż także na uwzględnienie nie zasługuje wniosek skarżącego o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Orzekającemu.

Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu, wyrażonymi w uzasadnieniu wyroku, lecz do wykazania, jakich mianowicie konkretnie uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się sąd w ocenie zebranego materiału dowodowego. Możliwość natomiast przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych, (wyrok SN z 20.02.1975r., II KR 355/74, OSNPG 1975, z. 9, poz. 84). Skarżący kwestionując ustalenia Sądu dotyczące realizacji przez oskarżonych zarzuconych im czynów w pkt. I, II i III aktu oskarżenia nie wykazał skutecznie, jakich uchybień dopuścił się w ocenie zebranego materiału dowodowego Sąd I Instancji. W tym zakresie apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego G. F. stanowi jedynie polemikę ze stanowiskiem sądu bez wykazania, na czym miałyby polegać nieracjonalność tego stanowiska, czy sprzeczność z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Przeprowadzona przez Sąd Odwoławczy kontrola orzeczenia prowadzi do wniosku, iż w toku postępowania sądowego wnikliwie zostały zweryfikowane wszystkie okoliczności zarzuconych oskarżonym ww. czynów. W uzasadnieniu wyroku Sąd I Instancji w sposób przekonywujący wytłumaczył, dlaczego to dał wiarę oskarżonym i wskazał argumenty przemawiające za takim rozumowaniem. Wskazał także, w jakim zakresie zakwestionował wyjaśnienia oskarżonych i stanowisko to również przekonywująco i należyście uzasadnił. Nadto w sposób przekonywujący wytłumaczył, w jakim zakresie dał wiarę zeznaniom przesłuchanych świadków, a to: G. F., S. M., A. M., B. M., A. K., S. S., Z. D. i B. F. oraz w jakim zakresie odmówił wiary zeznaniom świadków G. F., Z. D. i B. F.. Sąd a quo wyjaśnił wszystkie podstawy rozstrzygnięcia, ze wskazaniem, jakie okoliczności w oparciu, o które dowody ustalił i jak te dowody ocenił. W tych okolicznościach dokonana przez Sąd I Instancji ocena dowodów pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k.

Faktem jest, iż wszyscy pokrzywdzeni wskazani w zarzutach od I do IX, a więc i oskarżyciel posiłkowy G. F., na skutek zachowania oskarżonych zostali doprowadzeni do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wskazanych kwotach. Tę okoliczność prawidłowo ustalił Sąd Orzekający. Również prawidłowo Sąd ustalił, iż poza realizacją ww. znamienia czynu zabronionego określonego art. 286 § 1 k.k. oskarżeni swoim zachowaniem nie zrealizowali innych znamion tego czynu. Nie sposób zgodzić się ze skarżącym, iż G. F. został wprowadzony w błąd, co do zamiaru zapłaty przez oskarżonych za wykonane usługi. Po pierwsze oskarżeni nie mieli obowiązku uprzedzić o złej sytuacji materialnej swojej firmy (wyrok SA w Krakowie z 01.02.2012 r., sygn. akt II Aka 239/11, KZS 2012/3/43). Po drugie żaden z zebranych dowodów nie wskazuje na to, by w zachowaniu oskarżonych związanych z wystawieniem w wypadkach wskazanych w akcie oskarżenia zleceń w ramach elektronicznej giełdy transportowej, można było się dopatrzeć podstępnych zabiegów, które miałyby wywołać u pokrzywdzonych błędne przekonanie o rzeczywistości. Po trzecie G. F. w okresie poprzedzającym zarzucone zachowania zlecał oskarżonym usługi transportowe i mimo, że oskarżeni za część z tych usług do czasu przyjęcia kolejnego zlecenia, nie zapłacili mimo upływu terminu zapłaty, przyjmował od nich nowe zlecenia. Poza tym – jak to prawidłowo ustalił Sąd Orzekający – pokrzywdzeni mieli

świadomość, iż za tego rodzaju usługi, jakie świadczyli na rzecz oskarżonych – w terminie chyba nikt nie płacił. Nie może być więc mowy o wprowadzeniu pokrzywdzonych w błąd, co do zamiaru niedotrzymania terminu zapłaty, skoro sami pokrzywdzeni mieli świadomość, że termin ten z dużym prawdopodobieństwem, graniczącym z pewnością nie zostanie dochowany. Również prawidłowo ustalił Sąd I Instancji, iż nie doszło do zrealizowania przez oskarżonych znamienia podmiotowego zarzuconych im czynów. Brak jest dowodów, które wskazywałyby na to, iż w chwili składania zleceń transportu w ramach elektronicznej giełdy transportowej działali oni z zamiarem kierunkowym. Realizacji tego znamienia nie można upatrywać poprzez skutek w postaci braku zapłaty. Jak to prawidłowo podniósł Sąd Orzekający, dla wykazania oszustwa nie tyle istotne jest, czy zapłata nastąpiła, ale czy w momencie zawierania umów oskarżeni mieli zamiar oszukania swoich kontrahentów. Sąd przedstawił logiczny tok rozumowania i podał przekonywujące argumenty przemawiające za stanowiskiem, iż zachowaniu oskarżonych w ww. momencie taki zamiar nie towarzyszył. Zebrany materiał dowodowy prawidłowo oceniony, wskazuje, że brak zapłaty za usługi wykonane przez pokrzywdzonych na rzecz oskarżonych w zarzuconym czasie był wynikiem utraty przez nich płynności finansowej, co oskarżeni zbyt późno objęli swoją świadomością. Wcześniej nazbyt optymistycznie oceniali sytuację finansową spółki (...) sp. z o.o., której byli współnikami. Zgromadzony materiał dowodowy daje jedynie podstawy do przyjęcia, iż w momencie zlecenia tych konkretnych usług transportowych, oskarżeni mogli przewidywać ze swojej strony trudności z zapłatą za ich wykonanie, brak jest jednak podstaw do przyjęcia z pewnością wymaganą w prawie karnym, że ten element zlecenia objęty był ich chęcią. Co najwyżej oskarżeni godzili się na to. Tak więc o najwyżej działali z zamiarem ewentualnym. Brak jest natomiast pewnych dowodów, które wskazywałyby by na to, że działali z zamiarem bezpośrednim i to jeszcze kierunkowym, w celu pokrzywdzenia pokrzywdzonym, w tym oskarżyciela posiłkowego G. F.. Trafnie wywiódł Sąd Orzekający, iż z zasad logicznego rozumowania oraz wiedzy ogólnej płynie wniosek, iż po pierwsze w przypadku odmiennych wniosków, należałoby przyjąć, że oskarżeni chcieli oszukać nie tylko tych kilku kontrahentów wymienionych w zarzutach, ale także około tysiąca swoich wierzycieli, którzy nie zawiadomili organów ścigania o podejrzeniu popełnienia na ich rzecz przestępstw z art. 286 § 1 k.k. Po drugie jeżeli oskarżeni chcieliby dokonać oszustw na taką skalę, to nie prowadziliby wcześniej przez szereg lat działalności gospodarczej w branży transportowej, która wymagała dużego nakładu pracy, a pieniądze od kontrahentów otrzymuje się dopiero po wykonaniu konkretnej usługi.

Co za tym idzie Sąd Odwoławczy nie znalazł żadnych podstaw, by uwzględnić apelację pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego G. F., a z uwagi na powyżej podniesione argumenty uznał ją za całkowicie bezzasadną.

SSO Elżbieta Jabłońska-Malik SSO Tomasz Grebla SSR Agnieszka Anioł /del/